

På sporet af noget ...

RSS-abonnement i iGoogle:

Redaktion og fotos: Bjørn Andersen

Artiklen til print:

På sporet af noget ...

Ved udgivelsen af Peter Christensen Teilmann's *Kulturliv* version 1.0

Kulturliv blev præsenteret ved et arrangement på Hofteatret, ganske tæt på *Borgen*. Prisen var ved den lejlighed DKK 200,- ... Den ene unge dame sagde til den anden: *Shit* - nu har jeg lige givet ... meget *mere* ... for den ude på skolen ... Jeg gætter på at det var Danmarks Biblioteksskole (1.0),

nu Det Informationsvidenskabelige Akademi (2.0), hun kom fra? ... Jeg hørte også hvad hun havde givet ... men det var dog *noget* mindre end hvad værket udbydes for i den københavnske midtby:
DKK 348,-

Der er noget meget tiltalende, nærmest afvæbnende ved Peter Teilmann. Han er vidunderligt nysgerrig ... og stærkt engageret i sine forehavender - her gælder det de sære måder kulturlivet og kulturinstitutionerne udvikler sig på nuomstunder.

Forleden udgav *Samfundslitteratur* Peter Teilmann's hånd- og diskussionsbog *Kulturliv (institutioner, praksis og formidling)* og jeg var så heldig at blive suget ind i dagens centrum, Hofteatret.

Jeg var også så heldig at få stukket bogen ud i forvejen, ikke på papir - men som PDF. Årsagen var at bogen - på dét tidspunkt - kun var på *trapperne*. Men jeg er temmelig glad for at have fået bogen på netop dén måde, for det gør den meget mere håndterlig - jeg kan søge i bogen, jeg kan forstørre og formindske, jeg kan have den med på min bærbare ... måske endda på en bærbar af inderlig kompakt karakter.

Jo, jeg holder meget af bøger og papir ... der er noget fascinerende ved at blive oplukt af dén slags ... men som en viss ung dame engang sagde til vores alle sammens Johannes: *De forrige Tider er forsvundne*.

Stedet hvor det siges kan findes i ADL ... lige under dødningshovedet og knoglerne ... Undskyld det makabre billede, **undskyld** ... stedet kan findes på:

http://adl.dk/adl_pub/pg/cv/ShowPgImg.aspx?nnoc=adl_pub&p_udg_id=206&p_sidenr=122

Men *er* de forrige Tider virkelig forbi, så må vi besinde os på os selv og vores omgivelser og sé at komme videre. Og det er akkurat dét bogen handler om ... og hvori dens idé gemmer sig.

Skulle man tage bogen *på ordet*, men dértil er vi muligvis ikke kommet ... skønt, skønt uret er meget tæt på at ville slå, så skulle - ikke *alle* bøger, men - en bog som *denne* være tænkt som et digitalt projekt lige fra begyndelsen og realiseres som sådan ... som noget der kunne flyve gennem luften fra den ene maskine til den anden, blæses op på en skærm hér og dér ... og diskuteres pige og pige imellem i toget fra den ene forstad til den anden. Lidt frækt sagt, men jeg véd at Peter Teilmann elsker *visse* frække ord, så er bogen nærmest en *contradictio in subjecto* ... - den rene og skære selvmodsigelse.

Jeg kan imidlertid godt lide bogen, både når den ligger i rygsækken og giver mig diskusprolaps og når den ligger på skærmen lige foran mig; der er meget godt at hente i den - meget at blive inspireret af, meget man selv kan forske i og gøre sig sine tanker over.

Og hvem er den så beregnet på? På enhver der er interesseret i moderne kulturformidling - den ville kunne bruges som afsæt for diskussioner lige fra de gymnasiale uddannelser på teknisk skole og handelsskole og hele vejen op til de videregående uddannelser.

Et magisk øjeblik?

Det sker dog, en sjælden gang, at tingene løber af med forfatteren. At han bliver lidt vel rigeligt begejstret. Men på den anden side - det er egentlig ganske charmerende, ikke mindst når han selv er blevet trukket ind i manégen. Det sker nogle steder, ét af dem er dér hvor han og en fremtrædende ekspert i terrorbekæmpelse uforvarende lander midt i en *happening*, eller som det kunne hedde i dag - i dét *mediestunt* - som sangerinden *Medina* var centrum i. ... At Lars Erslev var der fremgår ikke alene af Peter Teilmann's bog, men ses tydeligt på en 'overvågningsvideo' der cykler rundt på nettet.

18.06.2009 'gav' Medina *kun for mig* midt på Hovedbanegården og sé, skønt eventet ikke var annonceret på forhånd, i det mindste ikke offentligt, så fik det flere hundrede, især unge, mennesker til at danse med ... og derved opstod der, skriver Peter Teilmann, et magisk øjeblik.

Magisk?, måske - det var hyggeligt og fredeligt - ikke uhyggeligt og frygteligt som når to 'grupper' af fodboldtilhængere på forhånd aftaler at mødes og udveksle synspunkter mand og mand imellem ...

TV2 som stod bag det magiske øjeblik har efterfølgende lagt en vel redigeret film på YouTube, se nærmere på:

<http://www.attackmusic.dk/news.php?nyhed=278>

Her står (med attackmusic's ord): 'Inspireret af "flash-mob" konceptet, var danserne mødt op i deres eget tøj og med bagage, så de faldt ind i mængden af pendlere og folk ikke lagde mærke til forberedelserne.'

Se også Wikipedia: http://da.wikipedia.org/wiki/Flash_mob

Det gør ikke mig noget at der er 'nogen' der har en smart idé og som udnytter de tekniske muligheder for vha mobiltelefoner, SMS, Facebook at arrangere 'noget'. Lige modsat, jeg synes faktisk dét er meget sjovt og livsbekræftende, især når det er noget der er *positivt* eller - som kun Don Ø kan sige det - *fremadrettet*.

Og det *er* underholdende (synes jeg) at man ... efterfølgende ... rundt omkring på nettet kan finde små meddelelser om at 'det er mig der 1:01 danser iført rød jakke' ... at 'fyren med tørklædet hedder Asger' osv osv

For mange år siden - da mobiltelefonen endnu ikke var opfundet, hverken som iPhone eller som ældreudgave med gult armbånd og sorte prikker - sad jeg i en bus der skrumlede afsted fra udkanten af Gladsaxe og ind mod den københavnske midtby - mens jeg prøvede at samle tanker om Daniel Boorstin's bog *Den syntetiske verden (eller hvad der skete med den amerikanske drøm)*.

Boorstin var netop udkommet i en serie man havde den gang med *mange* gode ting: *Gyldendals Uglebøger*. På én af de sidste sider skrev han: '*Vi skuffes og bedrages af de mennesker, vi selv har skabt for at gøre vor verden større*' [273]. Som man kan se var Boorstin en anelse skeptisk, kritisk - måske en smule pessimistisk?

Vi er ikke hvor Boorstin var i 1960'erne. Vi er et andet sted - i en anden 'problematik' - hvor udfordringerne er anderledes end de var.

Dengang levede vi i et 'opdelt' samfund, men dengang var der også ved at gå Karl Marx i alle ting ... som det siges i *Olsen Banden på Sporet*. Selv i Ralf Pittelkow og Karen Jespersen havde Karl Marx gemt sig, muligvis også i en venstresocialistisk Søren Espersen? **Undskyld, undskyld** siger vi i kor, de af os der er gamle nok til at have skejet ud ... og ... som for evig og altid vil lade være med dét, at skeje ud til hverken den ene eller den anden side. **Undskyld**.

Der er kun ét at gøre. Vi må med Søren Espersen tilbage til Holberg ... og sé afbalanceret på tingene?

Og dog ... for dét med det afbalancerede var mest noget Holberg *sagde*, ikke noget han også *praktiserede*. Hvad han ville var i øvrigt slet ikke at sætte tingene, tilværelsen, samfundsordenen til *grundig* diskussion, men at sé og organisere tingene på en bestemt måde.

Holberg var én af de bedst orienterede i sin tid, alene dét gør ham interessant den dag i dag. Holberg var én af dem der havde været omkring, også til fods, så han var - både i overført og i bogstavelig forstand - overordentlig velbevandret.

Men Holberg kunne slet ikke sé at samfundet måtte vendes på hovedet, at man måtte komme væk fra den feudale samfundsorden, fra pyramidestrukturen og fra at alle ting gik i evig ring - og i stedet skabe et helt andet samfund. Han ville lave

om på *nogle* ting, dét er sandt - men på Enevældens præmisser.

Holberg var ikke demokrat. Slet ikke. Og dét skal man ikke bebrejde ham, for Holberg levede i en anden tid, under andre omstændigheder.

Holberg skal ikke graves op og sige **undskyld**. Derimod skal vi der lever i en anden og senere tid lade være med at '*dyrke*' ham, vi skal gøre noget der er en anelse mere fremadrettet, vi skal prøve at forstå ham - og at handle ud fra vores egen tids forudsætninger. Uden et åbent sind, uden forståelse og historisk indsigt kommer vi ingen vegne, så bliver vi ført - eller forført hvad enten det er af en gruppvækkende ideologi eller af en stor kunstner eller af hvem som helst der mener at ligge inde med Sandheden.

Jeppes på Hovedbanen?

På vejen hjem i S-toget - efter præsentationen af bogen - noterede jeg i min 'lommebog':

Dagens mest triste historie var dén direktøren, Hr T, fortalte. Måske var det en historie om en nutidig Jeppe?

Hr T tager ofte et tog fra Hovedbanegården, indgår jævnlig fra dén side der vender mod Reventlowsgade - dér hvor *Jernbanecaféen* ligger.

Hr T havde tit hørt 'Banegården' spille meget højt i netop dén indgang ... Wagner eller noget militært på højt niveau ... med henblik på at skræmme visse personer langt væk ... og måske fordi man antog at dén musik ikke var hvad disse visse personer brød sig om.

Hr T havde ofte tænkt på hvordan man måtte have det hvis man - på de kanter - var en Wagnerelsker *en dérouté*.

Indenfor er en trappe som hr T en dag bestég - mens i modsat retning, på den anden side af midtergelænderet, en ikke særlig proper kvinde bevægede sig ... Hun havde, tydeligvis, indtaget alt for meget af 'noget', var måske én af de bortskræmte? ... Da hun var nået til enden af trappen, *imploderede* hun - faldt om på Hovedbanens fliser og var - i samme sekund - *hélt væk*.

Netop da var Musikmaskinen nået til knaldet i Lumbye's champagnegalop.

Det viste sig efterfølgende at historien ikke blot var blevet fortalt i Hofteatret, men at den også stod i bogen, at den havde sin vigtige *plads* i bogens komposition. At den var et led i en diskussion om at kunst, kultur og formidling har en historisk dynamik og at kunst, kultur og formidling ikke kun har én side, men mange - og at én af dem kan være at undertrykke andre mennesker.

Fredsskulpturen på Nørrebro - *Babel opløftet til en højere potens?*

Der er flere helte i Peter Teilmann's bog. Nogle af dem kender han ret godt. Nogle

er døde og borte som den omtalte baron Holberg.

Men der er en sprællevende helt som bør huskes hér, han er lige så sammensat som livet, undertiden provokerende, underfundig - og af og til leverer han noget der forekommer mig ret genialt. Bjørn Nørgaard. Tag fredsskulpturen på Nørrebro - som der findes et billede af i bogen [s. 240]. Eftersom jeg tidligere har skrevet om skulpturen og om dén kontekst den indgår i ... bandeopgørene på Nørrebro, de kulturelle modsætninger - og befolkningens måde at tackle tingene på, *Babel opløftet til en højere potens?* ... skal jeg hér nøjes med at henvise til:

<http://holberg.nu/sofa.htm>

Til sidst blot et par ting med små bogstaver. Der er en overmåde spændende historie om *Den Danske Nationalencyclopædi* [se omkring s. 263] ... men er historien ikke gjort lidt vel kort og indforstået? Hvorfor står der ikke et par ord eller nogle linjer om Wikipedia? Er det da *ikke* sådan at det var hvad der skete i netop dén boldgade, ikke specielt i Danmark, men Verden over ... og på mange forskellige sprog ... der førte til at man *omsider* skiftede spor på Gyldendal? Spørgsmålet om hvad en encyclopædi var i Oplysningstiden, ... hvad den var da *Salmonsens* blev udgivet i begyndelsen af 1900-tallet ... og hvad den var da man i 1980'erne kom på idéen om en moderne dansk 'ting' ... er et stort emne som sagtens kunne fylde en hel bog for sig ... og gerne en digital. Så det er ikke dét, men noget mindre der efterspørges hér [encyclopædien kan i dag findes på nettet på: <http://www.denstoredanske.dk/>].

Ting # 2: Googlificeringen af det digitale liv (der er kun 2 meget tynde opslag om Google i den aktuelle bog). At *Google* er en formidabel søgemaskine er klart for enhver - tror jeg - og Google spiller i dag en ret stor rolle i alle skoler osv. At Google's *Chrome* er en meget tjep browser er der også mange der véd. At man kan bruge Google til at oversætte alle *mulige* sprog med har vi Forsvarskommandoens først alt for hurtige, så alt for langsomme ord for. At vi kan få meget at sé ved at bruge Google's Maps ... OK. Alt det er *meget* interessant og nyttigt - omend ikke altid helt uproblematisk ... i det mindste har Google meget nødtvungent indrømmet at *der kom for meget med* når man rullede forbi derude på vejen med rullende kameraer og 'båndoptagere'.

Når Google er på tale i forbindelse med en stor og tung opgave som at digitalisere litteraturen på Det Kongelige Bibliotek, så bør det overvejes rimeligt grundigt og overvejelserne måtte gerne lægges ud til en fri diskussion blandt interesserede. Hvad er fordelene - dynamisk set, altså i flere led? Hvad er problemerne? Hvad er økonomien i det? Hvilke krav burde man stille osv.? Hvad Google hidtil har præsteret på dén front er ikke *ubetinget* glimrende (senest har jeg haft en scanning af H.C. Andersen's *I Spanien* (C.A. Reitzel 1863) 'i hånden' som jeg har besluttet at kassere for i stedet at finde en anden måde at tackle mit behov på. Google-scanningen har givet mig en original 1' udgave i hånden som PDF med krøllede bogstaver - og dét er selvfølgelig *noget*, men det er langt fra nok - og det er ikke noget der kan bruges uden videre, fx i en pædagogisk sammenhæng.

Ting # 3. Måske er det især en ting til forlaget? - hvorfor er der ikke angivet kilder til alle de mange og meget udmærkede illustrationer? Det er faktisk ret spøjst eftersom bogen handler om kulturformidling og om hvordan man kan og bør opføre sig nu hvor de forrige tider er forbi. Mon en **'gammeldags'** undskyldning kunne gøre det?

Hvis man vil se Brueghel (d.æ.)'s udgave af Babelstårnet, så prøv fx Wikipedia:

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Brueghel-tower-of-babel.jpg>

Alle kommentarer og spørgsmål til dette nummer af holberg.nu vil være velkomne.

En kontaktmulighed kan findes øverst th. [i HTML-udgaven].
